

ДИДАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З ФАРМАКОГНОЗІЇ У КОЛЕДЖІ НФаУ

В.М. Тюкіна, В.В. Берестова

Коледж Національного фармацевтичного університету

Якісна освіта потребує модернізації змісту навчання відповідно до економічних умов і сучасних науково-технічних досягнень. З метою формування фахових компетентностей у здобувачів освіти сучасний педагог постійно шукає ефективні форми та методи активізації їхньої навчально-пізнавальної діяльності.

Компетентнісний підхід до навчання на думку науковців (Болотов В., Серіков В. та ін.), визначає пріоритетним вміння розв'язувати проблеми, що виникають за певних ситуацій: у пізнанні й поясненні явищ дійсності; під час засвоєння сучасних технологій; у стосунках з людьми, в етичних нормах; у практичному житті; при оцінюванні своєї готовності до навчання; за необхідності розв'язувати особисті проблеми: життєвого самовизначення, вибору способу життя тощо.

З позицій цього підходу визначення цілей формування фахових компетентностей має передувати добору професійних знань та вмінь.[1]

Але, слід зазначити, що проблемою освіти все ще залишається інформаційно-пояснювальне навчання, яке повинно у сучасних умовах розвитку суспільства перейти до особистісно-розвиваючого. Для професійного зростання необхідно навчити майбутнього фахівця логічно мислити та свідомо використовувати отримані знання. Досягненню цієї мети сприяє впровадження інформаційних технологій навчання в сучасну систему фармацевтичної освіти.[2]

Професійна підготовка майбутніх фармацевтів в коледжі НФаУ спрямована на формування здатності успішно діяти на основі практичного досвіду, застосовувати знання при вирішенні завдань професійного характеру, уміння аналізувати, передбачати наслідки своєї професійної діяльності.

Саме комп'ютерні технології мають великі дидактичні можливості в процесі підготовки конкурентноспроможного фармацевта.

Фармакогнозія – одна з професійно-орієнтованих навчальних дисциплін, що забезпечує здобуття знань про лікарські рослини, рослинну сировину та продукти рослинного та тваринного походження. Вивчення цієї дисципліни сприяє формуванню світогляду щодо раціонального використання природних рослинних ресурсів та їх охорони та відтворення.

Сучасні інформаційні технології використовуються і на лекційних, і на практичних заняттях, що інтенсифікує вивчення, закріплення навчального матеріалу, контроль знань, навичок, вмінь. Оскільки інтерактивне навчання – це діалогове навчання, то відбувається взаємодія учасників освітнього процесу через взаєморозуміння, спільне розв'язання навчальних завдань, розвиток особистісних якостей фахівця. Слід враховувати, що взаємодія між студентом та викладачем має суб'єкт-суб'єктний характер, при цьому викладач лише керує розумовою діяльністю студентів, спрямовує її та допомагає дійти певних висновків. Одним із інтерактивних методів, який використовується при вивченні фармакогнозії є метод обміну інформацією. Студенти отримують завдання, що передбачають пошук і підбір наукової літератури з певної теми. Вони обмірковують план вивчення конкретного питання, готують презентацію, використовуючи при цьому Інтернет, підручники, посібники. Завданням викладача є якісна організація обміну знаннями, які студенти здобули при роботі з науковою літературою та інтернетом, відфільтрування нової, актуальної, істотної інформації, необхідної для подальшого професійного розвитку особистості.

Прогресивним є метод проєктів, сутність якого полягає в стимулюванні зацікавленості студентів у практичному застосуванні надбаних знань (від теорії до практики).

Використання навчальних проєктів передбачає дотримання вимог, а саме:

1. Наявність проблеми, що потребує інтегрованих знань, дослідницького пошуку для її розв'язання.

2. Практична, теоретична, пізнавальна значущість передбачуваних результатів.

3. Структурування діяльності відповідно до класичних стадій проектування.

4. Використання дослідницьких методів.

5. Моделювання умов для виявлення студентами навчальної проблеми: її постановка, дослідження, пошук шляхів розв'язання, експертиза та апробація версій, конструювання підсумкового проекту, його захист, корекція та впровадження.

Результати проектної діяльності потребують відповідного оформлення (відеофільм, мультимедійна презентація, альманах тощо). Комп'ютерні технології, які використовують студенти для їх оформлення, значно підвищують ефективність і результати навчання.

Результатами проектної діяльності студентів при вивченні фармакогнозії є відеоролики перевірки якості меду, відеоролики ситуаційного характеру, що пов'язані з майбутньою діяльністю і зняті безпосередньо на робочому місці фармацевта, тобто в аптеці, де моделюються різні ситуації по відпуску рослинних препаратів або лікарської рослинної сировини для лікування захворювань з тем, що вже вивчили студенти.

Мозок людини-це комп'ютер, який найкраще працює, коли в процесі навчання активізуються слух, пам'ять, зір та енергія учня. Враховуючи слова відомого китайського філософа Конфуція: «Те, що я чув, я забуваю. Те, що я бачу, я пам'ятаю. Те, що я роблю, я розумію», ми надаємо нашим студентам самостійні завдання по оформленню презентацій з окремих тем дисциплін. Але спочатку ми проводимо з ними обов'язкове обговорення основних правил та вимог по оформленню і демонстрації матеріалу, який повинен органічно вписатись в тему заняття. Така позааудиторна самостійна робота формує у студентів потребу у постійному поповненню знань, активізує індивідуальні творчі здібності, поживляє зацікавленість студентів до вивчення програмного

матеріалу і дисципліни в цілому. Вона є стимулом до зростання професійної майстерності.

Отже, використання інформаційних технологій у навчальній діяльності активізує пізнавальну діяльність студентів, спонукає до вивчення програмного матеріалу дисципліни, розвиває індивідуальні творчі здібності та формує потребу у постійному поповненню знань. Враховуючи вищезазначене, використання інноваційних педагогічних технологій значно підвищує результативність навчання, сприяє розвитку особистості, здатної до самовдосконалення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Болотов В.А., Сериков В.В. Компетентностная модель: от идеи к образовательной программе // Педагогика. – 2003. – №10. – с.8-14.

2. Бібік Н.М. Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування/ О.В. Овчарук // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. (під заг. ред. О.В. Овчарук.) – К. 2004. – 111 с.